

Zoals Barbara Hannigan dirigeert, dat doet geen man haar na (*****)

07-04-14 11:17 uur - Bron: Het Parool

We gaan nog heel veel van dirigent Barbara Hannigan horen. © Musacchio & Lanniello

RECENSIE

Het dirigerdebuut in het Concertgebouw van sopraan Barbara Hannigan was niets minder dan een mirakel. Sierlijk, vrouwelijk (jawel), maar ook duidelijk, dwingend en uitnodigend.

De in conservatieve muziekkringen wel eens gebezigde opvatting dat vrouwen niet kunnen dirigeren, dat het er raar uitziet, dat je het niet serieus kunt nemen, dat hun uiterlijk alleen maar afleidt of nog iets anders zots, kreeg vorige week een nieuwe impuls toen de grote dirigentsmid Jorma Panula (83) op de Finse tv liet weten dat hij vrouwelijke dirigenten geen goed idee vond.

Opmerkelijk waren de kleine, precieze gebaren, waaraan beginnende dirigenten doorgaans pas na jaren van woest gezwaai toekomen

BARBARA HANNIGAN IN HET CONCERTGEBOUW

Ons oordeel:

Hij moet het in een aanval van gekte hebben gezegd. Je hoeft alleen maar zijn ex-pupil Susanna Mälkki (van 2006 tot 2013 chef van Pierre Boulez' Ensemble InterContemporain) ooit in actie te hebben gezien om voorgoed weten dat alle aannames in de eerste alinea van dit stukje volslagen absurd zijn. Larienkoek.

Zaterdag onderstreepte een andere pupil van Panula dit nog eens, en op de krachtigst denkbare wijze. Het dirigerdebuut in het Concertgebouw van Barbara

Hannigan, die we hebben leren kennen als één van de spectaculairste sopranen van onze tijd, was niets minder dan een mirakel.

College Tour

De Grote Zaal zat bomvol; vor het orgel waren zelfs extra stoelen bijgeplaatst. Kennelijk had de schitterende documentaire van de NTR, vorige week, of anders wel het Hanniganfragmentje bij 'College Tour' met Jaap van Zweden de mensen nieuwsgierig gemaakt.

Hannigans debuut was één van de heuglijkste ZaterdagMatinees sinds jaren. Ze begon het concert met het a cappella gezongen Djamilia Boupachà, uit de 'Canti di vita e d'amore' van Luigi Nono, wiens atonale lyriek, door Hannigan met adembenemende technische beheersing en muzikale expressie gezongen, vervoerende proporties aannam. Met de slotnoot nog in de mond draaide ze zich om naar het geweldige orkest Ludwig, gaf de opmaat, en wat volgde was de mooiste overgang naar het mineur van het Adagio uit Haydns symfonie nr. 49 La passione die je je kunt voorstellen.

Dit kan op de lijst met Onvergetelijke Momenten in het Concertgebouw. De symfonie van Haydn was nog om een andere reden bijzonder: Hannigan, in fraaie mouwloze jurk en op pumps, maakte met ultravrouwelijke bewegingen, bijna als in een golvende choreografie, een heel lange neus naar alle Jorma Panula's op deze wereld. Ze bewees dat je ook kunt dirigeren zonder strak te tacteren, met alle aandacht naar de lineariteit van de melodieën en waar nodig een duidelijk opmaat. Sierlijk, vrouwelijk (jawel), maar ook duidelijk, dwingend en uitnodigend. Ik zie geen man het haar nadoen - het was een revolutie in het dirigeren.

Dirigent en solist tegelijk

In Stravinsky's 'The rake's progress' en drie concertaria's van Mozart begeleidde dirigent Hannigan sopraan Hannigan. Zelden waren dirigent en soliste het zo eens over het tempo. Het wonder was hier dat de ene activiteit niet hoorbaar afleidde van de andere. Een verbluffend staaltje muzikaliteit.

In het slotstuk, Stravinsky's Danses concertantes, paste Hannigan haar dirigeertechniek aan, omdat alle ritmische voetangels en klemmen vroegen om een helder aangeven. Opmerkelijk waren de kleine, precieze gebaren, waaraan beginnende dirigenten doorgaans pas na jaren van woest gezwaai toekomen. Opmerkelijk was ook dat het idioom van Stravinsky in het hart werd getroffen: puntig, licht azijnig, droog, maar ook met onderhuidse broeiingen.

Ludwig speelde ook dit op zeer hoog niveau en musici en dirigent kregen dan ook een langdurig en enthousiast applaus. Wat een middag. We gaan nog heel veel van dirigent Barbara Hannigan horen.

Klassiek

Dirigent: Barbara Hannigan

Met: Ludwig

Wat: Werken van Nono, Haydn, Stravinsky en Mozart

Solist: Barbara Hannigan, sopraan

Gehoord: 5 april

Waar: Concertgebouw

(Door: Erik Voermans)

HET PAROOL. ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN.